

Список використаних джерел

1. Чуйко А.М. Інноваційні технології. Опорний конспект для студентів за напрямом 7.14010101 «Готельна і ресторанна справа», галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» / Чуйко А.М. – Харків: ХТЕІ-КНТЕУ, 2013.

2. Овоци и плоды в питании и лечении. [Електронний ресурс]. Режим доступу: WWW. med-tutorial.ru/med-books/book/15/page/5-pererabotka-ovoscheyi-plodov/27-zagotovka-vprok.

УДК 334.716:005.922.72 (043.2)

Головко О.М., Басараб М.І.

Мукачівський державний університет

olgagolovko@ukr.net

РЕНОВАЦІЯ ТА РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ПРОМИСЛОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Реноваційні процеси модернізації колишніх промислових зон та об'єктів промислового виробництва як найкраще висвітлюють інноваційно-інвестиційні потреби галузі, в якості дослідження міжнародного та національного досвіду суспільно-географічного розвитку туристичної галузі та формування сучасної інфраструктури, що відповідають вимогам ринкової економіки в умовах інтеграції. Реновація промислових зон або об'єктів промислового виробництва – це створення нового, сучасного середовища на території колишніх заводів або транспортних підприємств у суспільно орієнтовані райони житлового, офісного та розважального типу.

Загалом, реновація – це відновлення структури і вигляду пошкоджених історичних містобудівних споруд, фасадів та інтер'єрів морально і матеріально застарілих будівель [1].

Процеси реновації та її похідної ревіталізації повинні керуватися балансом сучасності та модерну з історичною спадщиною міста, властивим

йому архітектурним стилем та, як наслідок, гармонійно вписуватися у будівельну структуру території. Основним завданням, у даному випадку, є поєднання економічної доцільності й історико-культурної традиції облаштованої зони та прилягаючих територій, а також інтегрування її в наявну інфраструктуру.

Ревіталізація (від лат. *Re* – відновлювальна дія, *vita* – життя, як «повернення до життя») - термін, який використовується в науково-практичній діяльності для позначення процесів відтворення, поживлення і відновлення міського простору.

Процес ревіталізації можна розкрити з двох сторін: архітектурної та урбаністичної. В архітектурі поняття "ревіталізація" близьке до понять реконструкції та ремонту. Будівля після ревіталізації знову повертає своє втрачене призначення або набуває нове. Одним із завдань при цьому є збереження історичного вигляду будівлі. Об'єктами ревіталізації в архітектурі можуть бути не тільки будівлі, а й цілі архітектурні ансамблі (комплекси) [2]. В свою чергу, урбаністика розкриває поняття "ревіталізації" як відновлення міського середовища, при якому вона стає більш придатною для проживання.

Принцип ревіталізації полягає в розкритті та показі нових можливостей старих форм, з урахуванням їх функцій. Крім того, при процесі ревіталізації, найчастіше використовується комплексний підхід з метою збереження самотності, автентичності, ідентичності та історичних ресурсів міського середовища [2].

Для економічного, туристичного та суспільного життя міста реноваційні процеси є досить вигідною та доступною справою, оскільки, в цьому випадку за оновлення територій відповідає приватний інвестор, який реалізовуватиме конкурентоспроможний проект, не вимагаючи в місцевої влади нічого взамін, тим самим створюючи сучасні інфраструктурні рішення потрібні місту та його мешканцям, сприяє оновленню туристично-привабливої інфраструктури та розвитку галузі загалом. На сьогодні Україна знаходиться на такому рівні Євроінтеграції, що в нас також прийшло розуміння економічної суспільно-

культурної доцільності реалізації подібних економічних проектів, які якісно підвищують інфраструктурну привабливість міст.

В даних умовах, територіально вигідною є інтенсифікація використання земель та створення багатофункціональних районів без додаткового навантаження на інфраструктуру, а використовуючи наявну. Окрім того значно краще розвиваються економічні зв'язки в межах сформованого на перший погляд міста. Для інвестора реновація – це шанс не тільки реанімувати занедбану частину міста, а надати місту нових економічних, суспільно-культурних та туристично-орієнтованих можливостей.

Світовими прикладами реновації та ревіталізації є Baku White City – один з наймасштабніших містобудівних проектів в Азербайджані. Проект передбачає відновлення і розвиток східної частини центру столиці (Чорне місто), що займає територію 221 га. Генеральний план Baku White City передбачає створення 10 універсальних районів міського типу з громадськими зонами, комерційними і арт-об'єктами. По завершенні проекту населення Baku White City може скласти до 50 тис. жителів.

Хафенсіті – район Гамбурга, що з'явився на місці старого порту. Один з найбільших містобудівних проектів Європи, де на місці складів і портових приміщень будуються суперсучасні футуристичні будівлі зі скла і бетону – житлові будинки, офіси, магазини, ресторани, музеї і культурні центри. При цьому знаменитий промисловий комплекс дев'ятнадцятого століття Шпайхерштадте не був знесений, а перероблений у музеї і галереї сучасного мистецтва. Завершення робіт по ревіталізації планується до 2020 року.

Конфлуанс в Ліоні (Проект Ліон-Конфлуанс) – один з найбільших в Європі по ревіталізації промислової зони. У 90-х під реконструкцію - житлову і комерційну забудову – було віддано близько 150 га колишньої припортовий зони зі складами і підприємствами. Проект відрізняється формуванням великих громадських зон, а також незвичайним плануванням будинків: архітектори постаралися, щоб вікна будинків не дивилися один на одного [3].

У кожному з цих прикладів світового значення, занедбані та непривабливі

зони, будівлі та комплексні споруди було перетворено, підлаштовано та модернізовано під потреби міста та суспільно-орієнтовані зони, які гармонійно вписалися архітектурну стилістику місцевості, а також підвищили економічну, соціально-культурну, інвестиційну та туристичну привабливість міст загалом.

Яскравим прикладом в Україні є проект, який наразі знаходиться в стадії розробки, саме ревіталізація Львівської фабрики повидла. Цю унікальну архітектурну споруду, розташовану на вулиці Богдана Хмельницького в районі Підзамча, викупив австрійський та швейцарський історик, меценат Гаральд Біндер. Його львів'яни знають також як засновника «Центру міської історії Центрально-Східної Європи». Компанія Harald Binder Cultural Enterprises відразу оголосила амбітну мету купівлі Фабрики повидла – перетворити її на новітній культурно-мистецький центр. У планах – створення великого виставкового залу сучасного мистецтва, музичного та театрального майданчиків, кінотеатру, бібліотеки та коворкінгу [4].

Припускається, що при ефективному втіленні проекту Фабрика повидла стане великим мистецьким простором, аналогів якому у Львові немає, в якому буде представлено одразу декілька абсолютно різних культурних напрямків.

Отже, Україна є ідеальною основою для процесів ревіталізації та реновації, оскільки в багатьох містах є неактивні промислові зони, промислові будівельні комплекси та будівлі, які не можуть бути знесені в наслідок своєї історичної цінності, але можуть бути вдало перетворені в економічно доцільні, суспільно необхідні та туристично-привабливі об'єкти, які стануть невід'ємною інтегрованою життєвою енергією міста.

Список використаних джерел

1. Визначення «Реновації» [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org>
2. Визначення «Ревіталізації» [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ревіталізація>
3. Власов С., Реновация промзон: сверх задача для девелопера и архитектора [Електронний ресурс]:

https://propertytimes.com.ua/urban/renovatsiya_promzon_sverhzadacha_dlya_develo

4. Орест Дрималовський «Гаральд і його фабрика. Як промисловий об'єкт перетворюють на найбільший арт-кластер Львова» [Електронний ресурс]: https://zaxid.net/statti_tag50974.

УДК 338.48-6:615.8:001.895(043.2)

Горзов В.В., Кампов Н.С.

Мукачівський державний університет

hojsaknad@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ВИДИ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

Сучасне життя характеризується частими стресами, емоційним: перевантаженням та гіподинамією. Сучасна людина потребує якісний та доступний профілактично-оздоровчий відпочинок, який на сьогоднішній день переважно представлений санаторіями, профілакторіями, spa-центрами та wellness-курортами.

Загальні питання щодо сучасного стану розвитку світової wellness та СПА-індустрії та класифікації послуг СПА-центрів висвітлено у роботах таких науковців як Е.А. Богачьова, О.В. Лисикова, А.С. Кусков, М.В. Кучуркіна. Сучасні тенденції розвитку wellness-індустрії в Україні досліджують С.П. Кучмій, П.О. Масляк, М.В. Рутинський та ін. Дослідженню питань організації роботи СПА при готелі свою увагу приділив С.А. Кучмистий та М.В. Одрехівський.

На сьогоднішній день як у вітчизняній, так і у світовій літературі немає єдності щодо визначень понять, пов'язаних зі «spa&wellness» індустрією, тобто лікувально-оздоровчим туризмом. Це зумовлюється тим, що дана галузь позиціонується як більш-менш самостійна лише з кінця ХХ століття, а також тим, що представники галузі та дослідники висувують різні концепції розвитку,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>